

Ondersteuningsprofiel

Montessorischool Landsmeer

Datum: februari 2017
Opgesteld door: MT-Montessori Landsmeer

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding

2. Deze school en leerlingen

- 2.1 Contactgegevens**
- 2.2 Korte beschrijving school**
- 2.3 Het onderwijsconcept**
- 2.4 Kengetallen leerlingenpopulatie**
- 2.5 Onderwijsbehoeften leerlingenpopulatie**
- 2.6 Kwaliteit volgens Inspectie**

3. Passend onderwijs nu

- 3.1 Onderwijsaanbod en differentiatie**
- 3.2 Pedagogisch klimaat**
- 3.3 Planmatig werken**
- 3.4 Handelingsgericht werken**
- 3.5 Ondersteuningsstructuur**
- 3.6 Interventies basisondersteuning**
- 3.7 Extra ondersteuning**
- 3.8 Match onderwijsbehoeften en aanbod**

4. Passend onderwijs straks

- 4.1 Ambities en ontwikkelpunten**
- 4.2 Professionalisering**
- 4.3 Overige randvoorwaarden**

1. Inleiding

Voorliggend document bevat het ondersteuningsprofiel van **Montessorischool Landsmeer**.

In het kader van de Wet op het passend onderwijs wordt van iedere school verwacht dat zij een ondersteuningsprofiel opstelt. Daarin omschrijft de school welke basisondersteuning zij biedt aan alle leerlingen en welke mogelijkheden er zijn om leerlingen te ondersteunen die specifieke onderwijsbehoeften hebben.

Iedere leerling heeft bepaalde onderwijsbehoeften, verschillen zijn er altijd en deze zijn voor een groot deel inpasbaar in het onderwijs. Sommige leerlingen hebben onderwijsbehoeften waar een bepaalde (reguliere) school niet aan kan voldoen. Bijvoorbeeld omdat zij de juiste expertise niet in huis heeft, omdat het gebouw niet geschikt is of omdat gezien de beschikbare formatie in een specifiek geval te weinig individuele aandacht, begeleiding of fysieke verzorging kan worden geboden.

In dit profiel geven wij aan in hoeverre onze school op dit moment al passend onderwijs biedt, d.w.z. rekening houdt met (verschillen in) onderwijsbehoeften, en waar wij momenteel handelingsverlegen zijn in het realiseren van een passend aanbod. We geven aan wat onze visie en ambities aangaande passend onderwijs zijn en wat wij nodig hebben om dit te realiseren.

In dit document is het woord 'zorg' zoveel mogelijk vervangen door het woord 'ondersteuning'.

In hoofdstuk 2 staan de gegevens over onze school, de leerlingenpopulatie en de belangrijkste onderwijsbehoeften kort genoemd. We geven tevens het kwaliteitsoordeel van de Inspectie over onze school kort weer.

In hoofdstuk 3 komt aan de orde op welke wijze de school op dit moment passend onderwijs biedt voor de huidige leerlingen, waaruit de basisondersteuning bestaat en welke extra ondersteuning de school eventueel kan bieden.

In hoofdstuk 4 beschrijven wij de visie van de school t.a.v. passend onderwijs op de korte en langere termijn. Wij geven aan waar de school naar toe wil. We beschrijven wat daarvoor nodig is aan professionalisering en welke andere randvoorwaarden er zijn om de ambities waar te maken.

2. Deze school en leerlingen

In dit hoofdstuk presenteren we kort de school, de leerlingen en hun belangrijkste onderwijsbehoeften.

2.1 Contactgegevens

Naam school	Montessorischool Landsmeer
Adres school	Burg. Postweg 88, 1121 JC Landsmeer
Naam directeur	Baile van der Plas
Naam ib-er(s)	Laura Oldersma
Naam bestuur	Esprit Scholengroep
Naam contactpersoon school	B.E. van der Plas
Email contactpersoon	directie@msl.espritscholen.nl
Tel. contactpersoon	020-4823353

2.2 Korte beschrijving school

Montessorischool Landsmeer (MSL) bevindt zich sinds 2008 in een nieuw gebouw aan de zuidzijde van Landsmeer. Om de school heen is de afgelopen jaren een nieuwe woonwijk gerealiseerd. De school is aangesloten bij het bestuur Esprit. De school maakt deel uit van het samenwerkingsverband Waterland. De leerlingen komen deels uit Landsmeer en deels uit Amsterdam-Noord (ongeveer 25%).

Het leerlingenaantal per 1-10-2016 is 228 leerlingen. De school heeft 9 heterogene groepen: 3 onderbouw-, 3 middenbouw- en 3 bovenbouwgroepen. De groepen in de onderbouw (groep 1 en 2) hebben een omvang van maximaal 27 leerlingen en daarboven zijn er maximaal 30 leerlingen per groep.

Het gemiddelde leerniveau van de kinderen en het gemiddelde opleidingsniveau van de ouders zijn hoog. De school heeft nauwelijks gewichtenleerlingen. Er is een groeiend aantal leerlingen met Extra Ondersteuning of begeleiding van ONL-dyslexie en er is een laag verwijzingspercentage. De school werkt met een wachtlijst in volgorde van aanmelding.

2.3 Het onderwijsconcept

Montessorischool Landsmeer biedt individueel onderwijs, de individuele leerlijn van het kind staat centraal. We willen de ontwikkeling van ieder kind stimuleren en actief leerstof aanbieden. De cognitieve, sociaal-emotionele, creatieve en culturele ontwikkeling krijgen aandacht. Het leren van en met elkaar is een belangrijk uitgangspunt, daarom wordt ook gewerkt met heterogene groepen.

De MSL staat achter de uitgangspunten van passend onderwijs. Het beleid in de ondersteuning (zorg) is: zoveel mogelijk preventieve zorg en zorg op maat. Voor meer informatie over het onderwijsconcept wordt verwezen naar het recente schoolplan.

2.4 Kengetallen leerlingenpopulatie

N groepen dit schooljaar (2016-2017)	9 groepen
N combinatieklassen dit schooljaar	9, drie groepen onder-, midden- en bovenbouw

Schooljaar	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
N leerlingen per 1-10	227	224	226	228
N gewichtenleerlingen	2	2	2	2
N rugzakleerlingen per cluster, per 2016-2017 Extra Ondersteuning.	Cluster 1:	Cluster 1:	Cluster 1:	Cluster 1:
	Cluster 2:	Cluster 2:	Cluster 2:	Cluster 2:
	Cluster 3:	Cluster 3:	Cluster 3:	Cluster 3:
	Cluster 4:	Cluster 4:	Cluster 4:	Cluster 4: 5
N verwijzingen naar SBO	0	0	0	0
N verwijzingen naar SO	Cluster 1:	Cluster 1:	Cluster 1:	Cluster 1:
	Cluster 2:	Cluster 2:	Cluster 2:	Cluster 2:
	Cluster 3:	Cluster 3:	Cluster 3:	Cluster 3:
	Cluster 4:	Cluster 4:	Cluster 4:	Cluster 4:

Gemiddeld leerniveau ¹	☒ X hoog	☐ gemiddeld	☐ laag
Gemiddeld opleidingsniveau ouders ²	☒ X hoog	☐ gemiddeld	☐ laag
Culturele verschillen ³	☐ veel	☐ gemiddeld	☒ X weinig

NB. N betekent 'aantal'

2.5 Onderwijsbehoeften leerlingenpopulatie

In zijn algemeenheid hebben onze leerlingen vooral RRR nodig (rust, reinheid en regelmaat) en een goede leerkracht voor de klas. Leerkrachten die onze montessori-visie onderschrijven en de montessori-opleiding hebben volbracht zijn voor het behoud van de onderwijskwaliteit essentieel. Een voorbereide omgeving, veiligheid, je gekend voelen en "mogen zijn wie je bent" ziet het team als belangrijke voorwaarden.

Het gemiddeld leerniveau is goed met de variaties omhoog en omlaag. De ouders zijn merendeels hoog opgeleid. Veel ouders doen werk in de creatieve sector. De meeste kinderen hebben een brede blik, ze weten al veel, zitten bijvoorbeeld op vioolles, gaan naar verre landen op vakantie. Culturele diversiteit hebben we weinig, maar zien we wel toenemen.

¹ Gemiddeld leerniveau, zie leerlingvolgsysteem

Hoog = Cito I II

Gemiddeld = Cito III

Laag = Cito IV V

² Gemiddeld opleidingsniveau ouders:

Hoog = 1 of beide ouders academisch of hbo geschoold

Gemiddeld = tussen hoog en laag in

Laag = maximaal 1 ouder met mbo, andere ouder lager geschoold dan mbo

³ Culturele verschillen

Veel = meer dan 75% van de leerlingen heeft een niet-Nederlandse culturele achtergrond

Gemiddeld = tussen 25% en 75% van de leerlingen heeft een niet-Nederlandse culturele achtergrond

Weinig = minder dan 25% van de leerlingen heeft een niet-Nederlandse culturele achtergrond

De leerlingen zijn taalvaardig. Meerdere ouderparen zijn meertalig en voeden hun kind(eren) ook zodanig op. Als ouders anderstalig zijn is dat meestal Engelstalig.

Het Montessorionderwijs is in principe geschikt voor ieder kind. Toch is er wel eens een uitzondering. Een leerling zonder enige intrinsieke motivatie en een heel slechte werkhouding vond *in het verleden* een meer geschikte plek op een andere school met een klassikale aanpak. Daarentegen zijn er jaarlijks tussentijds instromende leerlingen die beter gedijen bij ons onderwijssysteem, bijvoorbeeld omdat ze zich erg verveelden op de vorige school. Het omgaan met leerlingen met dyslexie gaat in samenwerking met ONL-Nederland erg prettig. Kinderen met gedragsproblemen worden sinds de invoering van Extra Ondersteuning steeds passender geholpen.

Bepaalde speciale onderwijsbehoeften gelden voor meerdere van onze leerlingen, namelijk onderwijsbehoeften die voortkomen uit:

- hardnekkige werkhouding- en concentratieproblemen;
- (bijzonder)veel structuur nodig hebben;
- dyslexie;
- autisme of aanverwante stoornis;
- (meer)begaafdheid;
- langzamer leren op deelgebied;
- taalverwervingsproblemen;
- ontwikkelingsstoornis biologische oorsprong.

Een deel van de leerlingen heeft meer uitdaging nodig, dit geldt voor ongeveer 20 leerlingen op de MSL. De extra uitdaging wordt door de eigen leerkracht en in de eigen groep geboden. Een tweetal kinderen heeft hier niet voldoende aan en gaat daarom 1 dag per week naar de buitenschoolse Plusklas in de Gemeente Landsmeer. Er zijn ook leerlingen die langzamer leren. Deze leerlingen hebben veel herhaling en extra instructie nodig van de eigen leerkracht, aangevuld met orthodidactische oefenmaterialen. Leerlingen met sociaal-emotionele problemen door bijvoorbeeld een moeilijke thuissituatie (scheidings, huiselijk geweld, gedragsproblemen andere gezinsleden) worden in het team besproken, maar geregeld ook samen met de ouders in het Ondersteuningsteam (OT). In het OT hebben meerdere disciplines zitting.

Het team geeft aan met leerproblemen meestal goed om te kunnen gaan. Dat komt omdat de leerlingen individueel werken, ieder in zijn eigen tempo mag leren en de mogelijkheden om het onderwijsaanbod passend te maken legio zijn. Leerlingen met een lichte vorm van autisme of een andere gedragsstoornis, zijn op onze school op te vangen mits er voldoende individuele mogelijkheden zijn met betrekking tot de begeleiding. Voor deze leerlingen zijn wij van mening dat het toekennen van Extra Ondersteuning een randvoorwaarde is om deze leerlingen een zo passend mogelijk onderwijsaanbod te kunnen bieden.

Ernstige, hardnekkige gedragsproblemen zijn moeilijker op te vangen. Elkaar niet storen is een belangrijke voorwaarde om Montessorionderwijs te kunnen geven. De MSL kan niet voldoen aan de onderwijsbehoeften van leerlingen die blijvend ernstig storend gedrag vertonen, slecht te corrigeren zijn en de veiligheid in gevaar brengen.

2.6 Kwaliteit volgens de Onderwijsinspectie

Scholen die onder het basistoezicht van de Onderwijsinspectie vallen, hebben hun basiskwaliteit op orde. Onze school staat onder basistoezicht van de Onderwijsinspectie.

Het laatste Inspectierapport is van februari 2016. Op dat moment constateert de Inspectie dat de kwaliteit van het onderwijs voldoende is. De opbrengsten zijn voldoende, de werksfeer is plezierig en de leerlingen werken zelfstandig en taakgericht. Het didactisch handelen van de leerkrachten wordt als voldoende beoordeeld, de leerkrachten hebben inzicht in de ontwikkelingen van de leerlingen en bieden instructie en verwerking op maat. De Inspectie noemt tevens een goed opgezet

systeem van leerlingenzorg en het stellen van tussendoelen naar aanleiding van de leerresultaten. Verbeterpunten liggen op het terrein van het nog scherper evalueren van de leerlingresultaten en ontwikkeling. Zeer positief is de inspectie over de werkwijze met de kwaliteits-en ontwikkelkaarten die het team jaarlijks samenstelt. Iedere ontwikkelkaart beschrijft tot in detail het verbetertraject op deelgebieden van het onderwijsaanbod.

3. Passend onderwijs nu

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe onze basisondersteuning eruit ziet voor alle leerlingen en welke ondersteuning we kunnen bieden aan leerlingen met extra onderwijsbehoeften.

3.1 Onderwijsaanbod en differentiatie

Hier beschrijven we op welke wijze de leerkrachten (voor alle leerlingen) rekening houden met verschillen in cognitieve en sociaal-emotionele onderwijsbehoeften.

Klassenmanagement en instructie

De leerlingen hebben veel vrijheid om te bepalen met welke lesstof en materialen ze gaan werken. De leerkracht observeert voortdurend de keuze van de leerlingen. Als een leerling te weinig gevarieerd kiest vindt bijsturing plaats. De leerkracht noteert per dag wat de leerlingen hebben gedaan. De leerlingen werken vaak individueel en soms in kleine groepjes. De leerkrachten in de onderbouw geven individuele instructie. In de midden- en bovenbouw worden soms leerlingen geclusterd en wordt aan groepjes leerlingen tegelijk instructie gegeven.

Werken met groepsplannen

Op de MSL wordt niet met groepsplannen gewerkt. We vinden dit niet goed passen bij het Montessori onderwijs. Leerkrachten maken wel een groepsbeeld voor de pedagogische onderwijsbehoeften. Daarin wordt opgenomen welke leerlingen in een bepaalde fase van het werken in de groep (het plannen, het maken van een agenda, enzovoorts) extra aandacht nodig hebben. Ook worden regelmatig overzichten gemaakt van toetsresultaten, bijvoorbeeld bij spelling, met daarin de bijbehorende aanpak.

Alle drie de bouwen maken ieder jaar een jaarrooster. In dit jaarrooster staat per week welke onderdelen van KOO (kosmisch onderwijs en opvoeding), spelling/taal, rekenen en beeldende vorming aan bod komen. De drie bouwen trekken hierin horizontaal en verticaal gezamenlijk op en zorgen dat er een doorgaande lijn is.

Aanpak sociaal-emotioneel

In de dagelijkse gang van zaken in de Montessori-systematiek zitten veel elementen die sociaal gedrag stimuleren, zoals de regel dat je elkaar niet mag storen, het helpen van elkaar en het werken met maatjes. Extra materialen en hulpmiddelen zijn aanwezig, zoals timetimers, oordoppen en concentratieplekken.

Leerkrachten vullen 1x per jaar de signaleringslijst ZIEN! in voor alle leerlingen. De afgelopen twee jaar is het hele team geschoold om Rots en Water lessen aan de leerlingen te geven. Ondertussen zijn deze lessen volledig ingebed in ons systeem.

Leerlingen die sneller leren - leervoorsprong

Leerlingen die sneller leren kunnen in hun eigen tempo verder werken. Naast het reguliere werk kunnen hoogbegaafde kinderen werken aan lessen en lesvormen die we onder andere uit *Vooruit*, *Bolleboos*, *Denkwerk*, *Pluspunt* en andere methodes voor zelfstandig werken selecteren. Kinderen kunnen een bouw versneld doorlopen. Wel wordt altijd goed bekeken en overlegd of het kind sociaal emotioneel ook voldoende ontwikkeling heeft bereikt. In het kader van de ontwikkeling naar Passend Onderwijs is in de gemeente Landsmeer het initiatief genomen om samen met Landsmeerse basisscholen een Plusklas te starten voor leerlingen van groep 6,7 en 8. De Plusklas is momenteel aan het tweede jaar bezig. Vorig schooljaar (2015-2016) volgde 1 leerling het programma van de Plusklas en schooljaar 2016-2017 volgen twee leerlingen het programma van de Plusklas. De school gaat schooljaar 2016-2017 de SID13-lijst inzetten om hoogbegaafde leerlingen in een eerder stadium te signaleren.

Leerlingen die langzamer leren - leerachterstanden

Deze leerlingen kunnen ook in eigen tempo werken. Indien nodig krijgen zij extra instructie, remediërend werk en minder leerstof. Eventueel kan verlenging plaatsvinden, zij blijven dan een extra jaar in de bouw. Soms wordt externe ondersteuning ingezet.

Individuele handelingsplannen/Extra Ondersteuning/Ontwikkelingsperspectief

Wanneer de ontwikkeling van een leerling achterblijft bij de verwachting wordt een individueel handelingsplan opgesteld. Dit kan de leerkracht of de Intern Begeleider doen. In het handelingsplan staat de extra inzet van de leerkracht omschreven, die onder meer kan bestaan uit herhaald oefenen, verdieping van de leerstof, uitbreiden of beperken van het aanbod en de inzet van orthodidactische middelen. Op dit moment is er voor gemiddeld zes leerlingen per groep een individueel handelingsplan.

De leerlingen die onvoldoende profiteren van een individueel handelingsplan en die in de groep onvoldoende begeleid kunnen worden, kunnen worden voorgedragen voor Extra Ondersteuning (EO). De Extra Ondersteuning wordt door de ouders, leerkracht en IB aangevraagd bij het Samenwerkingsverband. Extra Ondersteuning houdt in dat de leerling twee uur per week individuele en specialistische hulp krijgt aangeboden. Leerlingen die gebruik maken van EO krijgen binnen een half jaar een ontwikkelingsperspectief dat opgesteld wordt door de IB.

Inzet anderen dan groepsleerkrachten bij differentiatie

Op dit moment is er een extra leerkracht voor 3 ochtenden per week. Zij biedt in de middenbouw extra begeleiding aan individuele leerlingen of aan een groepje. Wat deze extra leerkracht aanbiedt, is op aangeven van de groepsleerkracht.

Eenmaal per week komt er een medewerker van de Lesfabriek op school om te werken met een groep leerlingen van groep 8 die allen extra ondersteuning nodig hebben met rekenen en spelling. Deze ondersteuning wordt gefinancierd door het Samenwerkingsverband middels de EO en eindigt aan het eind van schooljaar 16-17.

Stagiaires worden actief ingezet voor alle leerlingen. De stagiaires geven korte groepslessen, individuele lessen. Ouders werken mee als leesouder (of in de onderbouw als voorleesouder).

ICT

De inzet van computers biedt volgens ons unieke mogelijkheden voor het onderzoekend leren, het leren in eigen tempo, het ontwikkelen van samenwerkingsvaardigheden en verruimt de zelfwerkzaamheid van leerlingen. Uitgangspunt is dat alle leerlingen op het eigen niveau en belangstellingsgebied moeten kunnen werken met de computers. Schooljaar 15-16 heeft de school 33 chromebooks aangeschaft. Hierdoor kunnen de leerlingen dagelijks gebruik maken van computers met spellingssoftware, rekensoftware, enzovoorts. Zie voor meer informatie het ICT Meerjarenbeleidsplan.

3.2 Pedagogisch klimaat

We hechten groot belang aan een veilige, vriendelijke sfeer op school. Wij bevorderen dat kinderen samenwerken en samen spelen. Daardoor leren ze samen te delen, hulpvaardig te zijn en respect te hebben voor elkaars mening en inbreng. Met respect voor de omgeving en voor elkaar kunnen kinderen de wereld zelf ontdekken. Ze kunnen daarbij ook zelf conflictsituaties oplossen doordat ze zich kunnen inleven in de situatie van de ander.

De voorbereide omgeving is een belangrijk Montessori-onderdeel. De omgeving moet de kinderen prikkelen tot activiteit. Daarvoor zorgen de leerkrachten voor onder andere een uitdagende en overzichtelijke omgeving met aantrekkelijke materialen.

We constateren dat de sociale omgang van de kinderen onderling de afgelopen jaren ruwer werd. De medewerkers van de tussenschoolse opvang hadden (en hebben) daar regelmatig moeite mee. Leerlingen lukt het minder goed om conflicten op te lossen. Om dit ongewenste gedrag om te buigen is er wekelijks overleg met de teamleider van de tussenschoolse opvang en de directie van de school. Het wekelijks overleg is ingevoerd om goed op de hoogte te zijn van elkaars ervaringen, om te weten

wat er speelt en zo nodig direct te kunnen ingrijpen. Deze overleggen zullen ook de input vormen voor beleid in de toekomst.

De veiligheid is in het huidige schoolgebouw niet optimaal. De indeling van het gebouw is zodanig dat het ontbreekt aan voldoende overzicht en het lastig is om toezicht te houden. De ruimte beneden bij de groepen is beperkt en de lokalen zijn klein en erg gehorig.

3.3 Planmatig werken

Hieronder geven wij aan hoe we ervoor staan gelet op de belangrijkste aspecten van planmatig werken.

Het volgende doen wij planmatig:	<i>Ja</i>	<i>deels >50%</i>	<i>deels <50%</i>	<i>Nee</i>
1. Het waarnemen van de voortgang van de ontwikkeling van de leerling	X			
2. Het bespreken van de voortgang van de ontwikkeling van de leerling	X			
3. Het analyseren van toetsresultaten	X			
4. Afstemmen van onderwijsleerproces op verschillen in ontwikkeling	X			
5. Het plannen van interventies gelet op onderwijsbehoeften	X			
6. Het uitvoeren van geplande interventies	X			
7. Evalueren van leerlingenresultaten	X			
8. Evalueren van het onderwijsleerproces	X			

Toelichting:

- Ad 2. De voortgang van de leerlingen wordt 2x per jaar besproken door de leerkracht met de IB-er.
- Ad 5. Deze interventies staan in de individuele handelingsplannen.

3.4 Handelingsgericht werken

Onderstaande tabel geeft een beeld in hoeverre handelingsgericht werken op onze school is ingevoerd.

Handelingsgericht werken - elementen	<i>Ja</i>	<i>I/O</i>	<i>Nee</i>
1. Leerkrachten verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en toetsanalyse.	X		
2. Leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	X		
3. Leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	X		
4. Leerkrachten zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen.	X		
5. Leerkrachten werken samen met de leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten ideeën van leerlingen.	X		
6. Leerkrachten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partners bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak	X		
7. Leerkrachten benoemen hoge, maar reële doelen voor de lange en de korte termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd /geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's.	X		
8. Leerkrachten werken met een groepsplan, waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, subgroepjes en mogelijk een individuele leerling beschrijven.			X
9. Leerkrachten bespreken minstens drie maal per jaar hun vragen met de intern begeleider.	X		
10. De onderwijs- en zorgstructuur is voor ieder duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.			X

NB. I/O wil zeggen: in ontwikkeling, daar wordt aan gewerkt, dit kan nog beter.

Toelichting:

Ad 5. Het samenwerken met de leerlingen en samen reflecteren op het leerproces is deel van ons onderwijssysteem.

Ad 6. We zien veel verschil tussen leerkrachten in hoe ze ouders betrekken. Ervaren leerkrachten doen dit eerder en makkelijker.

Ad 8. De leerkrachten werken niet met een groepsplan.

Ad 9. De leerkrachten bespreken twee maal per jaar hun groep met de IB'er.

Ad 10. De zorgstructuur is niet geheel duidelijk, zeker niet voor de nieuwe leerkrachten. Dit is en blijft een terugkerend ontwikkelpunt voor onze school.

3.5 Ondersteuningsstructuur (=zorgstructuur)

3.5.1 Volgen van ontwikkeling

We gebruiken de volgende aanpakken en instrumenten om de ontwikkeling van leerlingen te volgen:

- Observaties: observaties van individuele leerlingen en groepsobservaties door eigen leerkrachten of een medewerker van de Schoolbegeleidingsdienst of Ambulante Begeleider.
 - Geregeld gesprekjes met de leerlingen en de ouders over de ontwikkeling van het kind.
 - Leerlingbesprekingen met het hele team en groepsbesprekingen tussen leerkracht en IB'er.
 - Notities en observaties worden in ParnasSys gezet, evenals alle documenten en toetsresultaten.
 - Dagstaten en aftekenkaarten: in alle groepen zijn er dagstaten per kind, waarin te zien is waaraan de leerling per dag heeft gewerkt. Ook wordt gewerkt met aftekenkaarten of boekjes, waarin alle leerstof van een jaar staat en per kind wordt afgetekend wat is gedaan.
- Toetsen
 - Het Cito-leerlingvolgsysteem in ParnasSys voor de cognitieve ontwikkeling;
 - 1x per jaar vullen de leerkrachten de signaleringslijst Zien! in voor de sociaal-emotionele ontwikkeling;
 - De eindopbrengsten worden verantwoord met Cito-entreetoets in groep 7 en de eindtoets groep 8;
 - De leerlingen in groep 8 doen de NIO, de intelligentietest voor onderwijsniveau en de PMT-K-toets om hun motivatie en werkhouding te toetsen.

3.5.2 Onderwijsbehoeften in kaart brengen

De school werkt niet met groepsplannen. Wanneer leerlingen specifieke onderwijsbehoeften hebben wordt voor hen een individueel handelingsplan opgesteld.

3.5.3 Ondersteuning bij extra onderwijsbehoeften

De groepsleerkracht heeft de centrale rol in deze ondersteuning. Indien nodig wordt met een individueel handelingsplan gewerkt. Soms wordt extern advies ingewonnen.

De MSL heeft schooljaar 2016-2017 voor vijf leerlingen Extra Ondersteuning (EO) aangevraagd en gekregen. De EO is op verschillende domeinen: dyscalculie, een aan autisme verwante stoornis, een onbekende leerstoornis en een fysieke-cognitieve beperking.

3.5.4 Taken IB'er

Het coachen van de leerkrachten, aanvragen onderzoeken en Extra Ondersteuning, uitvoeren dyslexieprotocol, observeren in de groepen, coördineren Leerlingvolgsysteem en planning Ondersteuningsteam zijn belangrijke taken van de IB'er.

3.5.5 Ouders als educatieve partner

De MSL kent een hoog percentage ouderparticipatie; 51% actieve ouderdeelname aan activiteiten op school.

Het voornemen tot extra zorgaanbod wordt altijd met ouders besproken en ook individuele handelingsplannen worden met de ouders doorgesproken. We verkennen samen met de ouders de opties, de ouders beslissen mee.

3.5.6 Samenwerking met externen

Drie tot vier maal per jaar is er overleg in het Ondersteunings Team (OT). Daarbij zijn aanwezig: de IB'er, de directie, de ouders/verzorgers, de psycholoog van de schoolbegeleidingsdienst, het schoolmaatschappelijk werk en op afroep de schoolarts, logopedist of andere hulpverlener/therapeut. De schoolbegeleider van SBZW is de eerste die we aanspreken voor pedagogisch-didactisch onderzoek. Daarnaast is er een hele korte lijn met meerdere ambulante begeleiders van de verschillende clusters.

3.5.7 Overzicht belangrijke samenwerkingspartners

Naam samenwerkingspartner	Samenwerking bij:
Schoolbegeleidingsdienst (SBZW)	psycholoog in OT, ped-did onderzoek
Opvoedpoli en Middelpunt	opvoedadvies
Lucertis	kinderpsychiatrie
Basculé	kinderpsychiatrie
Spirit	gezinsproblematiek
Div. logopedisten	logopedie
GGD	schoolarts, jeugdgezondheidszorg
Blink Uit	begeleiding (hoog)begaafden
Onderwijszorg Nederland (ONL)	dyslexie, gedragsproblematiek

3.6 Interventies basisondersteuning

In het samenwerkingsverband worden inhoudelijke afspraken gemaakt over de basisondersteuning die scholen worden geacht te bieden.

In het Referentiekader passend onderwijs wordt een minimale opsomming gegeven van interventies die bij de basisondersteuning horen.

In onderstaande tabel geven we aan in hoeverre deze interventies op onze school aanwezig zijn.

Op onze school is het volgende aanwezig:	<i>Ja</i>	<i>deels >50%</i>	<i>deels <50%</i>	<i>Nee</i>
1. Tijdige signalering van problemen	X			
2. Aanbod voor lln. met dyslexie	X			
3. Aanbod voor lln. met dyscalculie	X			
4. Aanbod voor lln. met meer dan gemiddelde intelligentie	X			
5. Aanbod voor lln. met minder dan gemiddelde intelligentie	X			
6. Fysieke toegankelijkheid (rolstoeltoegankelijk)			X	
7. Programma voor sociale veiligheid/voorkomen gedragsproblemen	X			
8. Protocol voor medische handelingen	X			
9. Curatieve zorg samen met ketenpartners	X			

Toelichting op bovenstaande tabel:

Ad 1. Het gebruik van ParnasSys is gemeengoed op onze school.

Ad 3. Schooljaar 2016-2017 zijn er twee rekenspecialisten de opleiding gestart.

Ad 4. We hebben een aanbod in de vorm van extra lessen en opdrachten en kinderen kunnen deelnemen aan de Plusklas.

Ad 8. Medewerkers van de school verrichten in principe geen medische handelingen.

Ad 9. Samenwerking bestaat onder meer met schoolmaatschappelijk werk, de schoolbegeleidingsdienst en de Basculé. Zie verder 3.5.7.

3.7 Extra ondersteuning

We spreken over 'extra ondersteuning' wanneer scholen bovenop de hiervoor beschreven basisondersteuning nog meer/andere ondersteuning bieden om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van hun leerlingen.

Hier geven we aan op welk type extra ondersteuning onze school biedt:

- X Leer- en ontwikkelingsondersteuning
- Fysiek medische ondersteuning
- X Sociaal-emotionele en gedragsondersteuning
- Ondersteuning in de thuissituatie
- Geen, wij bieden de basisondersteuning

Zowel op het gebied van leer- en ontwikkelingsondersteuning als op het gebied van sociaal-emotionele en gedragsondersteuning biedt Montessorischool Landsmeer meer dan de basisondersteuning. Hieronder geven wij aan wat wij daarvoor beschikbaar hebben.

<i>Arrangement</i>	<i>Invulling</i>
De school heeft een extra aanbod aan leer- en ontwikkelingsondersteuning	<i>Deskundigheid</i> De IB'er is tevens onderwijs orthopedagoog. Eén leerkracht heeft zich specifiek geschoold voor de onderbouw gericht op de motorische ontwikkeling. Er worden twee reken specialisten opgeleid, o.a. voor het omgaan met rekenachterstand en dyscalculie. Individualiserend werken en uitgaan van onderwijsbehoeften is uitgangspunt in het Montessori-onderwijs. Bij teamscholing wordt regelmatig ingegaan op leerlingen die extra ondersteuning vragen. Het hele team is gedegen geschoold in Rots & Water en het hele team geeft de groepslessen R&W volgens rooster. <i>Aandacht en tijd</i> Extra ondersteuning vindt plaats in de groep, onder reguliere schooltijden en door de eigen leerkracht. Er is geen RT buiten de klas. Schooljaar 16-17 is wekelijks gewerkt met een groepje leerlingen met taal-en rekenachterstand met een medewerker van de LesFabriek. Alle leerlingen krijgen wekelijks Engelse les van een native speaker. Alle leerlingen krijgen wekelijks zangles van een zangpedagoge. Twee leerlingen maken gebruik van de bovenschoolse Plusklas. Twee middagen per week hebben we de extra inzet van een leesmoeder en twee oud-leerkrachten die individueel lezen met zwakke lezers. <i>Voorzieningen</i> We beschikken over voldoende (ortho)didactische materialen en software. <i>Gebouw</i> Het gebouw heeft gebrek aan ruimten om met leerlingen apart te werken.

	<i>Samenwerking</i> We werken bij de ondersteuning met veel externe partijen samen. Zie de samenwerkingspartners, vermeld in paragraaf 3.5.7.

<i>Arrangement</i>	<i>Invulling</i>
De school heeft een extra aanbod aan sociaal-emotionele en gedragsondersteuning	<i>Deskundigheid</i> Drie teamleden hebben de Rots en Watertraining gevolgd en afgelopen jaar ook het team. De lessen R&W maken deel uit van ons onderwijsaanbod en het team heeft geregeld R&W-teambespreking. We gebruiken de signaleringslijst Zien! voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het team gaat de signaleringslijst SIDI3 gebruiken om hoogbegaafdheid eerder te signaleren. <i>Aandacht en tijd</i> In groepslessen wordt soms drama ingezet ter ondersteuning van de sociaal-emotionele ontwikkeling. Rots en Waterlessen worden door de eigen leerkracht in de groep gegeven. We adviseren ouders en verwijzen door wanneer leerlingen baat kunnen hebben bij een externe training sociale vaardigheden. <i>Voorzieningen</i> Het Kinderkwaliteitenspel, veel lessuggesties en voorleesboekjes zijn aanwezig. Alle lessen en extra oefeningen uit de map Rots en Water. Extra materialen en hulpmiddelen zijn aanwezig, zoals timetimers, oordoppen en concentratieplekken. <i>Gebouw</i> Beperking aan het gebouw is dat er geen time-out ruimte is. De lokalen zijn klein, ook daar is geen aparte ruimte. <i>Samenwerking</i> Zie de samenwerkingspartners, vermeld in paragraaf 3.5.7.

3.8 Match onderwijsbehoeften en aanbod

Met het huidige aanbod aan onderwijs en ondersteuning voldoet onze school grotendeels aan de onderwijsbehoeften van de huidige leerlingenpopulatie.

We schatten in dat voor 80% van de leerlingen het aanbod passend is. Voor de leerlingen met speciale onderwijsbehoeften is het aanbod altijd in ontwikkeling.

4. Passend onderwijs straks

Op basis van onze visie en de ontwikkelpunten beschrijven we in dit deel onze ambities en geven aan onder welke randvoorwaarden die te realiseren zijn.

4.1 Ambities en ontwikkelpunten

De komende jaren zijn onze ambities/ontwikkelpunten in het kader van passend onderwijs de volgende:

- kinderen lessen Engels aanbieden door een native speaker;
- kinderen zangles aanbieden door professionele zangpedagoge
- verbeteren van de bruikbaarheid van het schoolgebouw;
- een zorgstructuur hanteren die duidelijk is aan iedereen binnen de school;
- gestructureerder signaleren en aanbod voor meerbegaafden ontwikkelen;
- de competenties van nieuw personeel versterken;
- doorzetten van de borging aanbod voor de sociaal- emotionele ontwikkeling: Rots en Water en de inzet van de signaleringslijst Zien!;
- uitbouwen en verder integreren van ICT: het werken met computers in de klas en digiborden;
- twee leerkrachten scholen zich tot rekenspecialist;
- nader invullen van educatief partnerschap met de ouders.

4.3 Professionalisering

Op de volgende punten is professionalisering nodig, vooral van nieuw personeel:

- klassenmanagement;
- oudercommunicatie;
- materiaalkennis;
- zorgstructuur: met name het vertalen van toetsgegevens naar onderwijsaanbod.

4.4 Overige randvoorwaarden

Gebouw

We ervaren dat het in dit schoolgebouw moeilijk is om een goed pedagogisch klimaat te realiseren. Het gebouw heeft een indeling die het lastig maakt om voldoende toezicht te houden. Zie ook 3.2. De ruimte beneden bij de groepen is beperkt en de lokalen zijn klein en erg gehorig. Er is gebrek aan geschikte aparte werkplekken voor groepjes leerlingen. De ruimte op de bovenverdieping kan onvoldoende worden benut in de huidige situatie.

De directie ziet dit als belangrijke belemmering in het kader van passend onderwijs en zoekt samen met het bestuur naar oplossingen.

Administratie

De leerkrachten geven aan dat de administratie die samenhangt met dossiervorming en individuele handelingsplannen steeds meer tijd gaat kosten en dat de beschikbare tijd hiervoor onvoldoende is.

Interne begeleiding

De IB'er geeft aan dat in de loop der jaren de taak van het IB-werk te veelomvattend is geworden. 'Van praktijk tot beleid en alles wat er tussen zit', wringt met het aantal uren dat er voor staat.

Grens

Leerlingen voor wie wij geen passend aanbod hebben:

- leerlingen met aanhoudende ernstige gedragsproblematiek, zodanig dat de veiligheid voor de leerling zelf of anderen in het geding komt;
- leerlingen die niet zindelijk zijn;
- leerlingen die intensieve fysieke/medische verzorging nodig hebben.